

Sochař Lubomír Šilar

Narodil se 12. 6. 1932 nedaleko Lanškrouna v obci Horní Čermná. Svá studia započal v letech 1948–1951 na Státní keramické škole v Praze (dnes Výtvarná škola Václava Hollara). Následně absolvoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze, ateliér Keramiky a porcelánu u prof. Ottý Eckerta (1951–1956), kde pokračoval ještě tzv. čestný rok. Na pražské Mezinárodní výstavě keramiky pořádané AIC (l'Académie Internationale de la Céramique) v roce 1962 obdržel stříbrnou medaili. V letech 1965, 1974 a 1975 získal opakovaně zlaté medaile na International Competition of Contemporary Ceramic Art v italské Faenze a řadu čestných uznání např. na Quadriennale užitého umění v Erfurtu v roce 1977, Mezinárodní keramické výstavě v polských Sopotech v roce 1979 a speciální cenu z francouzské Vallauris. Dalšími významnými oceněními byly zlatá medaile a Bavorská státní cena, které obdržel na Mezinárodním veletrhu řemesel v Mnichově. V roce 1968 se Šilar účastnil III. Mezinárodního keramického sympozia v Bechyni (Intersympozia). Jako hostující docent vyučoval v roce 1991 v německém keramickém centru Höhr Grenzhausen na keramickém institutu (Institut für Künstlerische Keramik). Je čestným členem Sdružení výtvarných umělců–keramiků.

Lubomír Šilar působil dlouhodobě jako výtvarník DUV KERAMO Praha – zde se prohloubila jeho láska ke keramické hmotě postupně krystalizující od točených tvarů v techniku modelace z plátů. Tematem volné tvorby se pro něj na dlouhá desetiletí stala stylizovaná ženská figura a nejrůznější zvířata, která často skládá do rozsáhlejších kompozic. Je pro něj charakteristická citlivá, dynamická modelace pohybu s dokonale souznící přírodní barevností, připomínající kresby z Altamiry převedené do sochařské formy. Šilarova výstižná stylizace zpodobnění zvířat a lidí nemá u nás mnoho následovníků, kteří by alespoň vzdáleně dosahovali sochařských kvalit díla tohoto autora.

Šilarova tvorba má široký záběr, od volných děl, realizací v architektuře, až po návrhy užité keramiky pro dílenskou výrobu. V prostorách Městského muzea Lanškroun se představuje výběr významných děl z jeho sochařské tvorby. Jedná se o práce z glazované kameniny s typickými náměty ženských figur, zvířat, především koní, býčků a dalších kopytníků.

Stálá expozice věnovaná zásadní osobnosti českého figurálního sochařství a designu keramiky byla realizována ve spolupráci s Uměleckoprůmyslovým muzeem v Praze.

Dita Hálová

Koncepce: Dita Hálová
Texty: Zdeněk Freisleben a Dita Hálová
Grafická úprava: Jana Hradcová
Foto: Vilma Táborská
Tisk: Tiskárna Kulhánek, Lanškroun

© 2016, Městské muzeum Lanškroun

www.muzeumlanskroun.cz

Sdružení výtvarných umělců keramiků

Lubomír Šilar

Sochař, obdivovatel figur, zvířat a keramiky

Keramické plastiky Lubomíra Šilara jsou nadčasovým poselstvím o lidském hledání základních hodnot

Ve své podstatě jsou pro tvorbu Lubomíra Šilara typické dva námětové okruhy. Na jedné straně se jedná o ženu jako symbol života, která symbolizuje jakousi paralelu prvotních symbolů lidstva od pravěkých zobrazení žen po současnost. Do druhého okruhu můžeme zařadit zvířata, projevující se charakteristickými vlastnostmi – patří mezi ně např. kůň, býk, pes. V Šilarově tvorbě se jedná o zvířata, jejichž symbolika se může promítnout i do lidských životů a lze s nimi tudíž pracovat do jisté míry i ve filozofické rovině. Rovněž je nutné připomenout autorův zájem o pravěké umění, které se do jeho tvorby promítá v několika aspektech. Jedná se o jednoduchost tvaru, jenž v sobě nese přesvědčivé realistické vyjádření i stylistickou zkratku. Uvědomujeme si také moment zachycení okamžiku, který vystihuje nejen samostatný objekt, ale i celou dramatickou atmosféru děje. Mezi další typické vlastnosti objektů patří pohyb, který je v různých podobách přítomen vlastně ve většině autorových děl. Pohyb a napětí se zde stávají zkratkou živoucího tepu – ať už se jedná o lidskou nebo zvířecí podobu.

Podstatné jsou pro výsledný vzhled Šilarových objektů také výběr a podoba materiálu. Ponechává jim jejich přirozené vlastnosti. Kamenina, s níž pracuje,

si zachovává svůj základní vzhled, jak po stránce vlastní barevnosti, tak samotné materie, kterou doplňuje pouze zcela přirozeně a nenásilně patinuje. Samotné práce autora vycházejí z jednoduše modelovaných tvarů. Povrchy jsou často složeny jakoby z jednotlivých dílů a dodávají objektům živou expresivitu, která je pro autorův rukopis charakteristická.

Je pozoruhodné, jak se autor pohybuje v určitém tematickém okruhu, který je přesto stále vnímám jako nový a ve svých výpovědích aktuální. Jeho témata zároveň spojuje osobitá poetika, která se prolíná s rustikálním základem. V dílech tak cítíme přítomnost hlubiny času, kterou nosí každý z nás ve svém nitru. Prvopočátky lidského rodu spojené s hledáním vztahu člověka ke svému okolí i k sobě samému. První kontakt s hlinou, první dotyk, pohlazení. Úžas nad dynamikou síly a rychlosti zvířete. Krásou ženy. I u dalších námětů, kromě již zmiňovaných, jako jsou jednorožec, kentaur, sova, ale i třeba divoké prase, existují svým způsobem body, za kterými se skrývá řada odkazů s hlubšími přesahy.

Zdeněk Freisleben, 2008
část textu výstavy Lubomír Šilar, Chodovská tvrz, Praha

Lubomír Šilar

Sochař,
obdivovatel figur,
zvířat
a keramiky

